

Každý člověk má zkušenost s krizí, je to přirozená součást lidského života. Překvapivé je, kolik lidí udává, že pro ně i velká životní krize či trauma bylo v něčem přínosné. Krize v sobě skrývá potenciál v podobě výzvy a možnosti nového vnímání světa a sebe sama. V této práci se zaměřuji na možnosti, které klienti manželské poradny reflektují poté, co krizi s odbornou pomocí považují za zvládnutou. Teoretickou část tvoří čtyři témata – kapitola o krizi, osobnostním růstu, posttraumatickém růstu a metafoře.

Krizi nejprve definuji včetně jejího průběhu a různých typů. Následně ji zařazuji do kontextu náročných životních situací včetně možností strategií zvládnutí. Osobnostní růst definuji i z hlediska vývoje a změny. Obojí je zaměřeno procesuálně. Cílový stav je naznačen v subkapitole o optimální osobnosti. Dále se zabývám oblastí pozitivní psychologie a důležitými koncepty ve vztahu ke krizi a jejímu zvládnutí, případně vnímaným přínosům. Z oblasti psychoterapeutických směrů zaměřených na osobnostní růst jsem zvolila existenciálně-humanistickou tradici, která nejvíce odpovídá mé výzkumné otázce na možnosti krize. Věnuji se zde zakladatelům hlavních směrů – V.E. Franklovi a logoterapii, A. Maslowovi a humanistické psychoterapii, C. R. Rogersovi a na klienta orientované psychoterapii a F. Perlovi a gestalt psychoterapii.

Kapitoly o krizi a osobnostním růstu integruje kapitola s názvem posttraumatický růst. Autory tohoto konceptu jsou R. G. Tedeschi a L. Calhoun, kteří sestrojili dotazník PTGI pro kvantitativní měření vnímaných přínosů krize. Navíc je v teoretické části ještě kapitola o metafoře, která doplňuje i empirický výzkum a naznačuje možnosti jejího využití v praxi. Práci s metaforou považuji za hlavní originální přínos této práce. Cílem práce bylo především zmapovat, jaké možnosti člověku krize otevírá. Pro zjišťování odpovědi na tuto otázku jsem zvolila kvalitativní metodu rozhovorů a následně zakotvenou teorii.